

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 6 2015

Returadresse: Rødt Dronningens
gate 22, 0154 Oslo

Hvorfor foreslo Fabian Stang å politianmelde Bjørnar Moxnes?

Les mer
på side 5

Foto: Erik F. Brandsborg.

Valgkamp fra nord til sør: Forskjells-Norge rundt

Foto: Magne Hagesæter.

Vil bruke kommunane til å stoppe TISA

LEDER:

"Siden 1990 har forskjellene økt raskere i Norge enn
det de gjør i USA." BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

RØDE TALL:

"De rikeste er ikke rike nok til å finansiere velferden
alene." LARS GUNNESDAL, RØDTS ANALYSEUTVALG

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Stem på en utfordrer

LEDER

En lang og intens valgkamp nærmer seg slutten. Rødt har brukt valgkampen til å sette fokus på det vi mener er vår største utfordring som samfunn, nemlig framveksten av forskjells-Norge. Forskjells-Norge er klumpen i magen hos alenemora som gruer seg til skoleferien fordi hun ikke har råd til å ta med barna på ferie, sånn som de andre familiene gjør. Det er når politikerne kutter i barnehagene eller eldreomsorgen samtidig som de øker sine egne lønninger. Og forskjells-Norge er at kvinner bare tjener 85 prosent av det menn gjør, selv om de gjør jobber som er minst like viktige.

«Vi har små forskjeller mellom folk i Norge,» hevder Jonas Gahr Støre i Arbeiderpartiets valgvideo som i disse dager sirkulerer på Internett. Men det Støre ikke sier noe om er at forskjellene øker dramatisk her på berget. Siden 1990 har forskjellene faktisk økt raskere i Norge enn det de gjør i USA. Dagens unge er den første generasjonen på over hundre år som risikerer å få det mer utrygt enn foreldrene sine. Til tross for at et stort flertall av befolkninga mener det er en hovedoppgave for myndighetene å gjøre noe med forskjellene, fortsetter de å vokse.

Det er ikke rart at folk lurer på om politikerne egentlig bryr seg. For vi kan jo snu denne utviklinga hvis vi vil. Og vi vet hva slags politikk som øker forskjellene. Det er når Høyre velger skatteletter til de rikeste framfor felles velferdsgoder. Det er når FrP gjør det vanskeligere å få seg fast jobb gjennom å legge til rette for flere midlertidige ansettelser. Det er når Arbeiderpartiet sier ja til privatisering i eldreomsorgen. Det er når egenandelene i barnehagen blir så høye at barna fra de fattigste familiene blir kasta ut.

Rødt har lagt fram en rekke tiltak som vil redusere forskjellene. Vi vil kutte i de høye lønningene for politikere og toppledere i offentlig sektor. Vi vil innføre gratis SFO og barnehage, og vi vil ta tilbake sykehjem og barnehager fra private forretningsfolk som har profitt som viktigste mål. I mange norske byer ligger det an til et maktskifte til høsten. Men om det blir en ny og solidarisk politikk avhenger av at Rødt blir stå sterke at vi kan stille makt bak kravene våre.

14. september er det valg. Det kan bli dagen vi gjør slutt på følelsen av at det går samme veien uansett. Du må spørre deg selv: fortjener de andre partiene virkelig enda en sjanse? Eller skal jeg stemme på en utfordrer?

Rødt ★ Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no
E-post:

roedt@roedt.no
Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: NriTrykk
Utgiver: Rødt
Dronningengs gate 22
0154 Oslo

Norges-turné: Rødt-ledelsen reiser landet rundt for å drive valgkamp. Foto: Treesiepics/CC.

VALG 2015

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Nestleieren i Rødt reiser landet rundt for å få folk i tale.

– Det er kjekt å få lov til å drive valgkamp i lag med lokallaga våre, stå på stand saman og bidra, seier Marie Sneve Martinussen.

Nestleieren i Rødt har i det siste reist over store delar av landet frå Høyanger og Naustdal i vest, via Ås og omegn vidare til Vadsø i nord. Når Rødt Nytt snakkar med ho, er på veg frå Kristiansand til Farsund. Også Trondheim, Sarpsborg og Fredrikstad får besøk framover.

– Inntrykket mitt er at Rødt kanskje er det partiet som jobbar mest heilskapleg med lokalpolitiske saker. Vi ser store og små saker i lokalsamfunnet i samheng med vår overordna politikk og det som skjer i verda elles. Det kan vere alt frå kampen for nærskolen til å ta imot Syria-flyktningar eller prøve å stoppe TISA-avtalen – det er ein del av noko større.

Valdeltakinga er jamt lågare ved lokalval enn stortingsval. Sneve Martinussen trur ein del av forklaringa kan vere at vag og uklar tale frå partia har gode kår i lokalpolitikken.

– Politikarar er ofte dårlege til å seie tydeleg kva dei meiner, ikkje minst i lokalpolitikken. No har eg lese mange av partia sine program i ulike delar av landet og sett ein god del debattar, og eg merker meg at det er mange som svarar ullent med vilje. Kva tyder det til dømes når Høgre vil ha fokus på tiltak mot arbeidsløys? Slikt er det veldig mykje av. Då er det godt at Rødt er tydelege.

Bygger nedanfrå

Nestleieren i Rødt ser at mange kommunar og lokalsamfunn i Noreg har ganske like utfordringar. Kampen om lokalsjukehusa går til dømes igjen både på det sentrale Austlandet, i Finnmark og på Vestlandet.

– Vi i Rødt er opptekne av dei tinga som får eit lokalsamfunn til å fungere – det å ha arbeid, skole, sjukehus, bibliotek og kulturtilbod for ungdom, alle dei tinga som skal til for at ein kan bu på ein stad.

I valgkampen er det hektisk aktivitet frå mange parti, men det kan variere kva dei legg vekt på i møtet med folk.

Nestleiar: Marie Sneve Martinussen. Foto: Bjørnar Berge.

– Nokre er der nok mest for å trykke hender og la seg intervju i avisa. For meg er fotarbeidet det viktigaste, å møte folk ansikt til ansikt. Det å dele ut løpesettar og snakke med folk, det får ein berre gjort nå ein er der ute. I går stod eg til dømes på stand i Kristiansand og trur eg fekk overtalt nokon til å stemme på oss. Det er veldig meningsfylt.

Nestleieren meiner lokalvalgkampen er ein viktig arena for å bygge Rødt som organisasjon nedanfrå.

– No har vi ein del nye lag rundt om i landet som stiller liste for første gong. For oss i partileinga er det fint å kunne besøke dei såpass tidleg, både for å vise at vi set pris på dei og raskt få god kjennskap til kva som er viktig lokalt. Mitt største håp for kommunevalet er at vi skal kome inn på heilt nye plassar i landet, det vil både vere motiverande og utvide den politiske plattformen til Rødt.

Snu på flisa

Sneve Martinussen opplever at turneen i forskjells-Noreg har vist nok ein gong kor nyttig det er å kome seg meir rundt i landet som Rødt-aktivist. Ho vil gjerne vidareføre dette også etter valgkampen.

– Når Rødt-folk frå ulike delar av landet skal gjere noko saman, møtast vi nesten alltid i Oslo eller kanskje Bergen. Det kan vere vi skal snu på flisa og heller samle oss andre stader i landet frå tid til annan. Til dømes var det veldig interessant å vere på aluminiumverket i Høyanger. Rødt er eit parti som legg vekt på industripolitikk, men mange av oss har jobbar som gjer at vi ikkje er så nære på desse produksjonsprosessane. Å lære frå dei som arbeider i industrien og matproduksjonen gir eit innblikk i verdiskapinga der.

HØYANGER

Ingunn Kandal: Foto: Kristin Oldeide.

KRAFT TIL INDUSTRIEN

– Vi viste fram aluminiumsverket, hjørnesteinsbedrifta som Høyanger er grunnlagt på, seier førstekandidat Ingunn Kandal etter besøk frå Marie Sneve Martinussen.

– At verket er drive på straum frå vasskraft er ein stor miljøfordel. Straum frå kolkraft gir ni gongar så store klimautslepp, hevdar Kandal.

– Vi vil behalde krafta i Noreg. Når vi eksporterer, blir prisen auka til nivået i andre deler av Europa. Ei prisauke på 10 øre per kWh gir 90 millionar i større kostnader årleg for verket.

Rødt-kandidaten synest òg det er eit paradoks at 11 tonn gruveavfall i minuttet snart kan bli dumpa i Førdefjorden, når aluminiumsverket slutta med å dumpe 2-3000 årlege tonn i sjøkanten for 15 år sidan.

FARSUND

Yngve Kronstad-Johansen: Foto: Rødt Farsund.

LA FOLKET AVGJØRE

Yngve Kronstad-Johansen er førstekandidat for Rødt i Farsund. Det mest aktuelle der nå er en eventuell kommunesammenslåing med nabokommunene Flekkefjord og Kvinesdal som skal utredes snart.

– Vi er mot en tvangssammenslåing, her må folket få bestemme, sier Kronstad-Johansen. Rødt Nytt snakker med ham dagen før nestleder Marie Sneve Martinussen besøker engasjerte Rødt-folk i kommunen.

– Vi stiller jo til valg for første gang i Farsund, og er spente på om vi kommer inn i kommunestyret eller ikke. Gleder oss også til å møte Marie som besøker Farsund for første gang.

VADSØ

Veronicha Bergli: Foto: Christopher Neumann Ruud.

SKATTELETTE TRUER VELFERDEN

Veronicha Angell Bergli er Rødts andrekandidat i Vadsø, der barnehage er ei kampsak.

– Enkelte vil åpne for at en privat aktør kan drive barnehage, andre tar til orde for sentralisering. Rødt Vadsø vil beholde dagens barnehagestruktur, og at kommunen skal drive barnehagene.

Rødt går inn for gratis kjernetid i barnehage, og gratis skolefritidsordning. 11 prosent av barna i Vadsø bor i familier som lever under fattigdomsgrensa. Det er over landsgjennomsnittet. Vadsø må dekke inn sju millioner i underskudd dette budsjettåret, og risikerer å havne på ROBEK-lista over kommuner i «økonomisk ubalanse».

– Vi kan ikke kutte mer, velferden er allerede kutta til beinet. Regjeringas skattelette ga to millioner mindre inntekt til Vadsø i 2015. Det var ikke akkurat til hjelp, sier Bergli.

HELGELAND

Margit Steinholt: Foto: Lisbet T. Kongsvik.

FRAMTIDSRETTA SJUKEHUS

Tanken om felles lokalsjukehus på Helgeland vinn fram, mellom anna på grunn av tryggare vegforbindelse med tunnelar.

– Vi meiner eit felles lokalsjukehus for Helgeland bør ligge nokonlunde i midten. Det er òg viktig med gode ambulansetenester for innland, fjell og hav, seier Margit Steinholt. Andre kandidat for Rødt i Alstahaug er sjølv lege og gynekolog.

– No er lokalsjukehusa i Sandnessjøen, Mo i Rana og Mosjøen så små kvar for seg at dei ikkje greier fylle krava til vaktturnus for kirurgi og jordmøtenester. Alternativet vi fryktar er at dei som framleis har eit visst tilbod, Sandnessjøen og Rana, uansett blir lagde ned ved neste korsveg. Då kan vi stå utan tilbod i det heile før Bodø.

RØDT Norge RUNDT

TELEMARK:

Rødt vil sikre allemannsretten

Rødt Bamble vil ha fart i arbeidet med en ny strandsoneplan i kommunen etter at naboer og brukere av området Bakerovnen har klaget over en grunneier som vil ha hele stranda for seg selv.

– Dette er et typisk eksempel på hvordan noen gradvis forsøker å privatisere strandsonen her i Bamble. Slik vil vi ikke ha det, sier Inger-Lise Sikkeland og Ole Roger Dyrkorn til Porsgrunns Dagblad.

ØSTFOLD:

Vil fattigdommen til livs

I Moss går Rødt til valg på en sosial boligpolitikk og en progressiv eiendomsskatt med høyere satser for større boliger.

– Markedet kan ikke bestemme alt og vi må pålegge utbyggerne å bygge et visst antall boliger til overkommelige priser. Moss har for mange fattige – mennesker som bor dårlig, har for liten inntekt til å komme inn på boligmarkedet og har unger som av økonomiske grunner ikke kan delta i fritidsaktiviteter, sier Eirik Tveiten til Byavisa Moss.

OSLO:

Rødt øker mest i hovedstaden

De fire borgerlige partiene får 29 mandater i Aftenpostens augustmåling. De trenger 30 for å få flertall på nytt. Rødts framgang til 4,4 % forhindrer det.

– Ofte er det mindre forskjell på Ap og Høyre i realiteten enn de later som i valgkampen. Flere ser nok at hvis vi skal få gjort noe med forskjells-Oslo og bruke mulighetene et nytt flertall åpner for, så må Rødt bli sterkere, sier Bjørnar Moxnes til Aftenposten.

NORDLAND:

Skattepenger ender hos private eiere

Private barnehageeiere har fått et sugerør i felleskassa, mener Synne Bjørnbæk i Rødt Bodø. Til neste bystyremøte leverer Rødt en interpellasjon som krever at de private barnehagene må ha minst like god bemanning som de kommunale.

– Veldig mange av de private barnehagene drives av private og kommersielle selskap. De driver med ei lavere bemanning. Det er slik de tjener pengene. Det er lite tilsyn fra kommunen, sier Bjørnbæk til Avisa Nordland.

RØDE TALL

Lars Gunnesdal er samfunnsøkonom i Manifest Analyse og medlem av Analyseutvalget i Rødt.

Forskjells-Norge

Over tid finner man en betydelig majoritet på rundt 60-70 prosent i den norske befolkningen som er for sterkere omfordeling og høyere skatter, særlig på høye inntekter. Oppslutningen om velferdsordningene er svært høy. Forskning viser at folks oppslutning om økte skatter styres av oppfatninger om graden av ulikhet og av den enkeltes plass i inntekthierarkiet, ikke nødvendigvis kunnskap om faktiske forhold. Samtidig er folk flest ikke klar over hvor skjevt særlig formue er fordelt i Norge i dag. Forsker Alexander Cappelen hevder at velgere godtar lave skatter for de rike fordi de ikke vet hvor skjevt rikdommen er fordelt. Vil man skattlegge de rikeste hardere, sier han, må de informere velgerne om hvor rike de er.

Det er mye som tyder på at høyresiden har tatt innover seg dette poenget. Deres strategi er å skape usikkerhet om utviklingen. I USA snakkes det om hvordan høyrevridde aktører framstår som «ulikhetsfornektere», på samme måte som i klimaspørsmålet. Få aktører i Norge argumenterer derimot åpent for økt ulikhet, men betviler heller behovet for økte skatter: Hvorfor øke skattene dersom ulikheten kanskje ikke har økt så mye, og uansett ikke har økt like mye som i USA?

I kjølvannet av Thomas Pikettys bok *Kapitalen* i det 21. århundret, har ulike måter å skattlegge de superrike fått fornyet aktualitet. Høye marginalsatter på inntekt og skatt på aksjeutbytte, finansstransaksjoner, formue, arv og eiendom er alle ypperlige virkemidler for å redusere ulikhet. Det er også viktige virkemidler for å motvirke dynastidannelser og etablering av et permanent elitesjikt i befolkningen, der privilegier og makt går i arv. Pikettys hovedpoeng er at stor ulikhet er et demokratisk problem, da økonomisk makt lett kan omsettes i politisk makt.

Det er derfor viktig å argumentere for hardere skattlegging av de aller rikeste, men det er viktig å være klar på hva som er målet med en slik politikk. Når velferdsbehovene øker i takt med en aldrende befolkning de kommende tiårene, vil det være fristende å tenke at skattlegging av store formuer og høye inntekter også skal brukes til å til å finansiere velferdsstaten. Slike «rikmannsskatter» vil neppe være tilstrekkelig til dette formålet; de rike i Norge er rett og slett ikke så rike.

Det politiske veivalget Norge står overfor er ikke om en vil bygge ut velferdstjenestene eller ikke. Valget står mellom om tjenestebehov skal ivaretas gjennom fellesskapsløsninger, eller om vi skal la størrelsen på egen lommebok avgjøre. Den mest alvorlige utfordringen er derfor en vedvarende underfinansiering av de norske velferdsordningene. Skal vi unngå dette krever det trolig en betydelig styrking av skattenivået over tid. Kampen mot forskjells-Norge i årene som kommer handler altså ikke bare om «Robin-Hood»-politikk, men også om hvordan og hvorfor vi skal betale for helt sentrale samfunnsområder kollektivt og solidarisk.

– På tide med et maktskifte i Oslo

Oslo: Modent for et maktskifte. Foto: Brage Aronsen.

VALG 2015

Brage Aronsen brage@roedt.no

Kommunale boliger som forfaller og barnehageansatte som slutter i protest er blant tegnene på at høyresida har fått styre Oslo lenge nok.

Byrådet ble møtt med sterke protester da de annonserte salg og konkurranseutsetting av 13 barnehager i Oslo. Nestleder i LO i Oslo, Natalia Zubilaga, mener ettertida har gitt dem som protesterte rett.

– Byrådet selv har oppsummert at disse barnehagene er blitt dyrere i drift, og 1 av 3 ansatte har sluttet. De har ikke oppnådd noen ting ved å privatisere, de privatiserer for privatiseringens skyld. Gode og offentlige barnehager er ikke et politisk mål for dem, sier Zubilaga.

– Barnehager er et typisk eksempel på offentlig velferd som skal være felles og lik for alle. Dette er det enighet om på venstresida, og at vi ikke skal kommersialisere flere barnehager er det også enighet om. Jeg mener barnehager bør bygges og driftes av kommunen selv. Barnehagene har et utrolig viktig samfunnsoppdrag, og de skal drive etter det oppdraget, ikke etter profitt, sier Zubilaga.

Det synet deler Rødts 3 kandidat i Oslo, Eivor Evenrud:

– Vi har fått rett i alle våre advarsler. Ansatte har sluttet i hopetall i frykt for å miste titusener i lønn og pensjon. Barna mistet omsorgspersoner de hadde fått tillit til. Samlet sett har privatiseringa ført til et mye dårligere barnehagetilbud i Oslo, sier Evenrud, som selv jobber som barnehagelærer.

– Alle partiene er enige om at skoler ikke skal kunne ta ut profitt. Jeg forstår ikke hvorfor det skal være annerledes med barnehagene. Rødt vil jobbe for at alle nye barnehager i Oslo skal være drevet av kommunen eller ideelle aktører.

Høyres skjulte eiendomsskatt

Et annet felt der høyresidas har spilt fallitt er boligpolitikken. Både Zubilaga og Evenrud peker på driften av de kommunale boligene som et område som trenger forandring.

– Oslo har ikke per i dag noe sosial boligpolitikk. Høyresiden tar ikke tak i de reelle utfordringene på boligmarkedet – deres svar er blind tro på markedet. Bolig anses ikke som et område for politikkutøvelse. Dette må endres, hvis vi skal klare å møte utfordringene med befolkningsvekst og økende sosiale forskjeller i Oslo, sier Zubilaga.

– I 2015 beregnes utbytte fra kommunale leiegårder til 375 millioner. Hadde pengene blitt brukt til vedlikehold, ville det vært en mer

Nestleder i LO i Oslo: Natalia Zubilaga. Foto: Lars Hermans/LO i Oslo.

Rødts 3. kandidat i Oslo: Eivor Evenrud. Foto: Christopher Neumann Ruud.

langsiktig og bedre investering for både beboere og kommunen. Kommunale leiegårder er i utgangspunktet et sosialpolitisk tiltak, da kan man ikke fortsette med den grådige eierpolitikken som Oslo kommune har i dag.

– Siden 2004 har kommunen tatt ut 1,5 milliarder i utbytte av disse boligene. Gjennom den høye leieprisen på de kommunale boligene sørger høyresida for at det er de fattigste i Oslo som i virkeligheten betaler eiendomsskatt, sier Evenrud.

– Overskuddet fra de kommunale boligene skyldes et politisk vedtak om at det skal tas såkalt markedsleie. Men i markedet betaler en også for byggelån, investeringer og fortjeneste. Nesten alle de kommunale boligene er nedbetalt for flere tiår siden. Samtidig lider mange av bygningene under svære etterslep på oppussing og vedlikehold.

Kommunen må kreve tariff

Også i arbeidslivspolitikken får det sittende byrådet strykarakter av Zubilaga. Hun mener byrådet har gjort for lite for å møte de nye utfordringene i arbeidslivet.

– Kommunen må bruke den makta den faktisk har som offentlig innkjøper med stor kjøpekraft, og gjøre mer for å motvirke og bekjempe sosial dumping. Tariffavtale er et viktig virkemiddel i kampen mot sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart arbeid, og gjør det lettere å iverksette tiltak for et mer seriøst arbeidsliv. LO i Oslo mener at bedrifter med landsomfattende tariffavtale skal prioriteres ved inngåelse av offentlige kontrakter, sier Zubilaga.

– Dette er vi helt enige om! Rødt jobber dessuten for at kommunen skal pålegge bedrifter de kjøper tjenester av å ta inn lærlinger, sier Evenrud.

– Høyresida har vanstyrt Oslo lenge nok. Det er på høy tid med et maktskifte i Oslo. Men Rødts styrke etter valget vil bli avgjørende for å utnytte mulighetene et slikt skifte byr på.

– Et nytt flertall i er helt avgjørende hvis vi skal få en ny fordelingspolitikk i Oslo, avslutter Zubilaga.

Fabian Stang og flertallet i Oslo bystyre vil straffe Rødts åpenhet

Vil straffe åpenhet: Fabian Stang sto bak forslaget om å politianmelde Bjørnar Moxnes. Foto: Fotograf Sturlason.

ÅPENHET

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Rødt-leder Bjørnar Moxnes kan bli straffa for å ha satt søkelys på alvorlige feil i Oslo kommune.

Det går mot rettssak for Bjørnar Moxnes. Nylig nekta Rødt-lederen å vedta et forelegg, ett år etter at ordfører Fabian Stang (H) tok initiativet til å politianmelde han for det bystyreflertallet i Oslo sier er brudd på taushetsplikten.

– Bystyreflertallet, fra Frp til Miljøpartiet De Grønne, anmeldte Bjørnar, sier Erling Folkvord.

Bare Rødt og SV stemte mot politianmeldelse. Folkvord er stolt over at Rødt har en leder som står på partiets prinsipper også i hard motvind.

– Bjørnars forbrytelse er at han viste fram sannheten bak Høyres hemmelighold, sier Folkvord, som selv har jobba for større innsyn både i Oslo-politikken og på Stortinget.

Stridens kjerne denne gangen er Kommunerevisjonens granskingsrapport i Lindeberg-saka.

– Bjørnar offentliggjorde rapporten uten sladding av opplysninger om metodene byrådet brukte for å angripe ansatte og skjule egne feil, sier Folkvord.

Hjelpepleier Stig Berntsen blei i 2011 anklaga for overgrep mot pasienter på Lindeberg Omsorgssenter, der han jobba. Politiet henla saka. Etter et forlik fikk Berntsen jobben tilbake og erstatning for uteblitt lønn. Kommunerevisjonen kom med skarp kritikk av kommunale ledere.

Straffer åpenhet

Stig Berntsen mener det er avgjørende at folkevalgte sier fra i saker som den han var gjennom.

– Uten at Rødt hadde gått i spissen her, så hadde arbeidsgivers versjon av denne saka blitt stående. Det hadde vært knusende for meg, fastslår Berntsen.

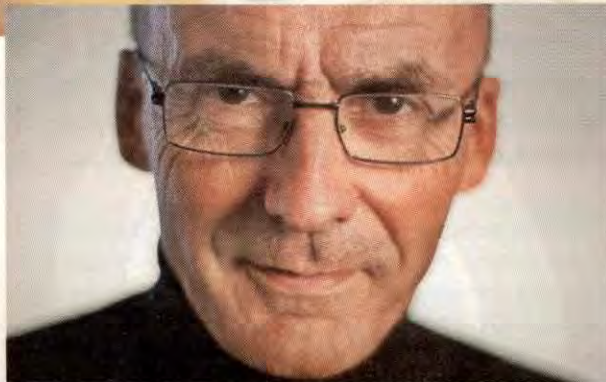
Han blir ikke overraska om vi får mer redde og lydige politikere etter rettssaka mot Rødt-leder Bjørnar Moxnes:

– Det blir jo lagt opp til det nå. De med arbeidsgiveransvaret i denne saka har hovedansvaret for hele skandalen, men de sitter ufortrødent i stillingene sine. Flertallet i bystyret har gått inn for å straffe den som gikk i spissen for å få fram fakta, og avdekka grove lov- og regelbrudd fra arbeidsgiver.

Brei mobilisering

Erling Folkvord mener at Rødt engasjerte seg i saka på en måte som henger sammen med partiets maktanalyse.

– I Lindeberg-saka tråkka arbeidsgiver

Rødt-politiker: Erling Folkvord. Foto: Kenneth Sortland Myklebust.

Renvasket: Hjelpepleier Stig Berntsen. Foto: Espen Kjelling.

på groveste vis på en ansatt. Den politiske ryggmargsrefleksen til Rødt gjør at vi da står sammen med arbeideren selv om overmakta er stor. Denne saka mobiliserte fagbevegelsen, og arbeidsgiveren tapte.

Folkvord mener det er viktig å ha Rødt-folk i folkevalgte organ, også for å peke på urett. Men han sier at vi oppnår lite om vi bøyer oss for flertallets skikk og bruk.

– Sannheten i seg sjøl gir ikke gjennomslag. Du beseirer ikke makta bare ved å argumentere og å ha rett. Uansett politisk sammensetning er også kommunestyrene en del av maktapparatet og oppretta for å administrere kapitalismen. Orda våre gir sjelden resultater uten trykk utenfra.

Allianser både i og utenfor bystyret ga seier i Lindeberg-saka:

– Den breie, allsidige mobiliseringa over tid gjorde utslaget. At vi tedde oss som et arbeiderparti, utløste ei voldsom kraft. Vi hadde ikke kommet noen vei om Rødt bare hadde tatt opp saka i bystyret. Rødt er nok eneste partiet som tenker og handler på denne måten. Men i valgby og på gata møter jeg mange som takker for at Rødt er akkurat slik.

Folkvord advarer mot de partiene som syns kommunereform er bra, fordi den gir flere heltidspolitikere i større kommuner.

– Jo større andel av politikerne som er profesjonelle – i den snevreste, økonomiske betydninga av ordet – dess mindre folkestyre. Flere yrkespolitikere betyr enda mindre folkelig innflytelse.

Rettssaken mot Bjørnar Moxnes starter 3. september, når Rødt-lederen møter som tiltalt i Oslo tingrett.

Les mer på rødt.no/lindebergsaken.

Vil stoppe TISA: Stian Bragtvedt. Foto: Rødt.

Vil bruke kommunane til å stoppe TISA

DEMOKRATI

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Raudt lovar å fremje forslag mot TISA i alle kommunestyra dei kjem inn i etter valet.

– Jo fleire vedtak i kommunestyra, desto vanskelegare blir det for regjeringa å godta avtalen, seier Stian Bragtvedt, internasjonalt ansvarlig i Raudt.

– Problemet med TISA er at den kraftig reduserer moglegheita politikarane har til å regulere tenestemarknaden. Målet er å lage ein felles marknad for tenester over heile verda kor storselskap kan saksøke statar som prøver å blande seg inn i korleis marknaden fungerer. Dersom politikarane vil rekommunisere ein sjukeheim, så kan det vere det som vert kalla eit urimelig inngrep i marknadstilgangen til eit selskap. Då kan selskapet saksøke Noreg og vi risikerer å betale enorme bøter til selskapet som erstatning for tapt fortjeneste, seier Bragtvedt.

– Alt du ikkje kan få i hovudet er ei teneste. Finanstenester, pleie og omsorg, varehandel, dette er område av samfunnet som er grunnleggande for korleis samfunnet fungerer. TISA-avtalen vil flytte makt frå valde politikarar til styreromma i internasjonale oppkjøpsfond og finansbankar som Goldman Sachs. TISA handlar ikkje først og fremst om å regulere handel med tenester. Det handlar om å beskytte tenestekapitalen sine investeringar i andre land. Det vert gjort best gjennom å legge avgrensingar på rolla statar har til å utøve politikk som angår storselskapa, seier han.

– TISA vil ha enorm påverknad på alle tre forvaltningsnivå i Noreg: Stat, fylke og kommune. Difor er det avgjerande at kommunane mobiliserer mot avtalen, og ikkje minst at kommunepolitikarane veit kva som skjer. Forslag i kommunar og fylkesting vil vere eit viktig skritt framover. Uansett om forslaga blir vedteke eller ikkje vil debatten gjere at politikarane må sette seg inn i kva som føregår, og stille spørsmål i eigne parti, seier Bragtvedt.

– Jo fleire vedtak i kommunestyra, dess vanskelegare blir det. Å få debatten ut i kommunane handlar om ta debatten der den høyrer heime, blant vanlege folk i Noreg.

– Formelt har kommunane begrensa makt til å påverke slike saker. Men denne saka kjem ikkje til å verte avgjort juridisk eller formelt. Den vil bli avgjort politisk. Og her vil vedtak i kommunar som er skeptiske til TISA ha stor betydning. Eg trur det vil vere mogleg å få gjennom ei rekke kritiske vedtak i kommunane, fordi politikarar i kommune-Noreg ofte er meir lojale til lokalsamfunnet sitt enn til makta i Oslo. Raudt kjem ikkje til å vere aleine når vi reiser kampen mot TISA i norske kommunar, det er eg overtydd om, avsluttar han optimistisk.

EØS-avtalen: Stadig mer upopulær. Foto: Brage Aronsen.

Trapper opp kampen mot EØS

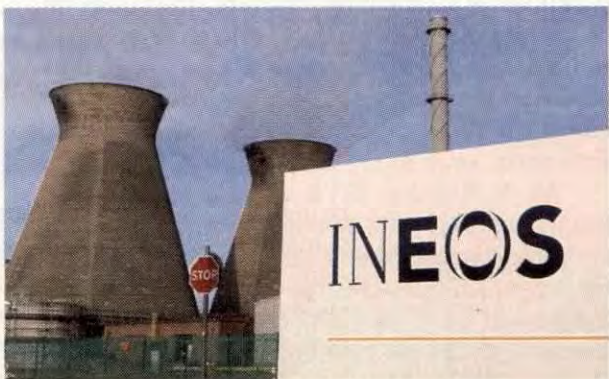
Hva har rapper Don Martin, fotballegende Egil «Drillo» Olsen og forfatter Vigdis Hjort til felles? De har alle skrevet under Nei til EUs opprop mot EØS-avtalen.

– Kampen mot EU dreide seg i stor grad om at vi måtte gi fra oss selvstyre og jeg mener vi også gjør det med EØS. Derfor er jeg mot EØS-avtalen, sier tidligere landslagssjef Egil «Drillo» Olsen til VG.

I oppropet heter det blant annet: «Hvert år blir flere hundre EU-regler og direktiver tatt inn i norsk lov. Norge fremforhandlet en vetorett, men ulike regjeringer unnlater å bruke den. Dette undergraver vårt nasjonale folkestyre og demokrati, og hensynet til miljø og solidaritet.»

Tre LO-forbund har så langt krevd at Norge sier opp EØS-avtalen, og det er knyttet stor spenning til EØS-debatten på Fellesforbundets landsmøte i oktober. Da Rødt Nytt gikk i trykken hadde 6233 personer skrevet under Nei til EUs opprop.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Vil utvide: Kjemiproducenten Ineos. Foto: Ineos.

Regjeringa sier nei til nye industriarbeidsplasser

Det britiske selskapet Ineos ønsker å investere nærmere 8 milliarder og utvide anlegget sitt i Bamble i Telemark. For å få lån til investeringen er de avhengige av at staten går inn som lånegarantist. Det har staten sagt nei til, med henvisning til at det er en ordning staten ikke har. Rødt-leder Bjørnar Moxnes mener næringsminister Monica Mæland (H) bløffer.

– I stedet for et nytt industrieventyr har dette blitt historien om røkla mot regjeringen. I Porsgrunn er ikke bare LO og NHO på lag, selv Høyre og Rødt er enige om at regjeringa må snu. Mæland har begrunnet avslaget med at Ineos ber om en ordning staten ikke har. Med all respekt: Det er bløff.

– Staten kan selvsagt gi en lånegaranti om de virkelig ønsker det. Om dagens regelverk ikke gir mulighet til denne type garantier, er det næringsministerens jobb å endre dem. Mæland prøver å skynde på at verktøykassa er tom, men hvis næringsministeren skal være så passiv når det dukker opp muligheter til å skape nye arbeidsplasser, kan regjeringen like gjerne erstatte henne med en telefonsvarer, sier Moxnes.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Lokaldemokrati: Kommunereforma vil auke forskjellane mellom by og land. Foto: Brage Aronsen.

Større forskjellar med kommunereform

– Kommunereforma vil auke forskjellane mellom bynære område og distrikta, seier Ingeborg Steinholt, førstekandidat for Rødt Nordland.

– Kommunereforma vil gjere lokaldemokratiet mindre demokratisk. Færre vil bli representert – med mindre kommunestyra skal vere kjempestore – og det vil bli lengre avstand til dei som sit med makta, både geografisk og i overført betydning, seier Steinholt.

– Blir det til dømes noko av planane om ein stor kommune i Salten i Nordland vil det ta nesten fire timar å køyre frå ytterpunkt i Steigen til rådhuset i Bodø. Og det er på ein dag med fint vær. Det er klart det vil gjere lokaldemokratiet innskrenka, seier førstekandidaten.

– Reforma vil særleg auke forskjellane mellom bynære område og distrikta. Kommunestyre, ordførar, rådmann, kommuneleing og andre som bestemmer vil nødvendigvis bli sentrert til dei større bysentra i nye, store kommunar, og det er klart at det vil gå ut over dei som bur i meir grigrendte strøk, seier Steinholt.

Kven vil tene på reforma og kven vil tape?

1. kandidat i Nordland: Ingeborg Steinholt. Foto: Brage Aronsen.

– Dei aller fleste vil tape på denne reforma. Dei som har ei mor på ein sjukeheim, som kan risikere at sjukeheimstilbodet blir flytta langt unna der dei bur, eller blir privatisert. Eller dei som vil vere med å påverke samfunnet rundt seg, men som ikkje når inn til lokalpolitikarane som bur og jobbar langt unna dei sjølv. Dei som vinn på dette er dei som ønskjer å tene pengar på at folk treng pleie og omsorg. Med større kommunar vert òg moglegheitene for privatisering større.

Magne Hagesæter
magne@roedt.no

Fortsatt oljenasjon eller fornybar framtid?

– Alle klimagassutslipp skjer et sted og de må kuttes lokalt. Derfor må kommunene legge til rette for kutt i utslippene, sier Elin Volder Rutle, leder av Rødts klimautvalg. Hun mener kommunevalget er et veivalg for miljøet.

– Rødt jobber for grønne kommuner over hele landet. Vi vil bygge infrastruktur som reduserer biltrafikken og i stedet sikre at folk har tilgang på barnehage, skole, butikk og tjenester i nærmiljøet. En forutsetning for dette er god kollektivtrafikk. Videre må vi spørre oss hva vi vil bruke byarealet på: park eller parkering? I Kristiansand har Rødt vært sentrale i kampen mot et nytt parkeringshus som ikke trengs, men som likevel vil bidra til mer biltrafikk i sentrum, sier Volder Rutle.

– Samtidig vil Rødt legge til rette for framtidens industrier, både gjennom kommunens innkjøp og gjennom å bidra til at det skapes grønne arbeidsplasser lokalt, framfor eksempel å bygge havneanlegg tilpassa oljeindustrien slik de gjør i Tromsø.

– Rødt har en helhetlig og langsiktig

Leder i Rødts klimautvalg: Elin Volder Rutle. Foto: Einar Aslaksen.

miljøpolitikk. Vi vil både ha tiltak her og nå og samtidig endre dagens økonomiske system som baserer seg på ubegrenset økonomisk vekst. Vi har en klode med begrensede ressurser. Vi løser ikke verdens klima- og miljøproblemer med elbiler som har store utslipp når de produseres eller ved å kildesortere i et bruk- og kast-samfunn. De andre partiene glemmer seg bak tekniske løsninger samtidig som de arbeider for fortsatt økonomisk vekst. Men det finnes ingen grønn kapitalisme, sier Volder Rutle.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

En skole for alle

Trenger forandring: Rød Ungdom jobber for en skole med mer tid til læring. Foto: YAY Micro.

RØD UNGDOM SKOLE

Peder Østring peder@sosialisme.no

– Det viktigste for å lykkes på skolen er å ha en god lærer som har tid til å se hver enkelt elev. Dagens pugge-, teste- og måleregime står i veien for det, sier leder i Rød Ungdom, Linn-Elise Øhn Mehlen.

Mehlen, som selv droppa ut av videregående, mener et hovedproblem i dagens skolevesen er det ensidige fokuset på måling og testing av elevene.

– Jeg tror mange flere ville fullført videregående hvis politikerne var mindre opptatt av testing og målstyring, og mer opptatt av å hjelpe de elevene som sliter. Nå arbeider regjeringa med nye fraværsregler som handler om å nekte elever som har mer enn 10 % fravær i et fag å avlegge eksamen. Det er helt feil vei å gå. Det kommer til å gjøre det enda vanskeligere for lærerne å vise skjønn og enda tyngre for elever som sliter å komme tilbake til skolen.

– I Oslo-skolen, som Høyre skryter så mye av, er det over 800 tester i løpet av barneskolen, det er mer enn én test i uka. Politikerne har sett seg blinde på testing, måling og pugging, på bekostning av faktisk læring.

Mer tid til undervisning

Øhn Mehlen mener lærerne spiller en nøkkelrolle i å skape en bedre skole.

– Lærerne er ikke problemet, de er snarere tvert imot skolens viktigste ressurs. Men lærerne må få tid til å være lærere. Hele fire av ti norske lærere mener de har for liten tid til undervisning. I dagens skole må lærerne bruke tid på testing og obligatoriske prøver, som heller burde vært brukt på undervisning og på de elevene som trenger ekstra oppfølging. Derfor går vi inn for en skole med mindre klasser og flere lærere per elev.

– Konkret betyr det en gjeninnføring av klassedelingsstallet, med maks 15 elever i hver klasse på grunnskolen og på yrkesfag, og maks 20 elever i hver klasse på studiespesialisering.

Leksefri skole

En undersøkelse blant 1900 norske foreldre i grunnskolen i 2012 viste at halvparten av foreldrene mener at lekser bør gjøres ferdige på skolen. Etter at Rød Ungdom gikk inn for å fjerne leksene i 2010 har stadig flere kommet etter.

– Vi er i ferd med å få en bred allianse mot lekser bestående av elever, foreldre, lærere og forskere.

Leder i Rød Ungdom: Linn-Elise Øhn Mehlen. Foto: Christopher Neumann Ruud.

Stadig flere ser at lekser ikke hjelper elevene til å lære, men faktisk fungerer motsatt for en del av elevene.

– Lekser reproducerer og forsterker de sosiale skillene mellom elever, fordi ansvaret for elevenes læring flyttes ut av skolen og inn i hjemmet. Det sier seg selv at barn av foreldre som jobber kveldsskift vil få mindre hjelp til leksene enn andre. Nå ser vi dessuten en framvekst av kommersielle selskaper som tilbyr leksehjelp mot betaling. Det vil ytterligere fortsette leksenes usosiale sider.

– De stedene som har prøvd ut leksefri har bare gode erfaringer å vise til. På Digermulen Skole i Vågan har de ikke hatt lekser på mange år. Likevel har elevene bedre karakterer enn både fylkesgjennomsnittet og landsgjennomsnittet, sier Øhn Mehlen.

En ny vurderingsform

At Rød Ungdom ønsker en leksefri skole er god kjent. Men Øhn Mehlen mener at også eksamen som vurderingsform er moden for nytenking.

– Eksamen er en utdatert og urettferdig vurderingsform. Den avhenger av elevenes dagsform og sensors humør, og er uegnet til å vise hva elevene faktisk kan. Derfor vil vi erstatte dagens eksamen med en mer rettferdig og helhetlig mappevurdering.

– Sånn eksamen fungerer kan du gjøre en god jobb med et fag hele skoleåret, og allikevel få vitnemålet ødelagt av én dårlig eksamen. Med mappevurdering får du i stedet en sluttvurdering basert på det samla arbeidet du har gjort gjennom hele året.

– Vi trenger en bedre skole, uten lengre skoledag. Fordi læring også foregår på fotballbanen, på biblioteket og på tur i skogen. Læring foregår hele tiden, men skole passert best på skolen, avslutter Øhn Mehlen.

Generalsekretær i Rød Ungdom: Anja Ariel Tørnes Brekke. Foto: Christopher Neumann Ruud.

Trygg sex skal ikke koste penger

RØD UNGDOM HELSE

Peder Østring peder@sosialisme.no

– Prevensjon er forebygging og handler om tryggheten til å kunne bestemme selv over egen kropp og eget liv.

Skolevalgene er over, og Rød Ungdom har delt ut kondomer til alle landets elever ved de videregående skolene. Generalsekretær i Rød Ungdom, Anja Ariel Tørnes Brekke forteller hvorfor gratis prevensjon er en av Rød Ungdoms hovedsaker.

– Vi i Rød Ungdom jobber for en bedre seksualundervisning der elevene lærer om grensesetting i tillegg til trygg sex. I dag er imidlertid seksualundervisningen veldig fokusert rundt kondomer, menstruasjon og bind. Lavterskeltilbudene for unge, spesielt skolehelsestasjonene og helsestasjonene for ungdom, har ofte begrensa åpningstider og lav bemanning. Dette er med på å heve terskelen for å få rådgiving og hjelp. Dermed har vi enda større behov for gode og gratis helseklinikker som Sex og Samfunn.

– Alle ser ut til å være helt enige om at dette er noe som må prioriteres, men hvorfor må da Sex og Samfunn foran hver eneste budsjettbehandling sloss for å beholde tilskuddene sine? spør Brekke.

Å gi unge opp til 25 år gratis prevensjon vil koste 100 millioner i året. Til sammenligning kostet kuttene i formueskatten Norge 4,1 milliarder kroner. Brekke mener dette sier mye om politikernes prioriteringer.

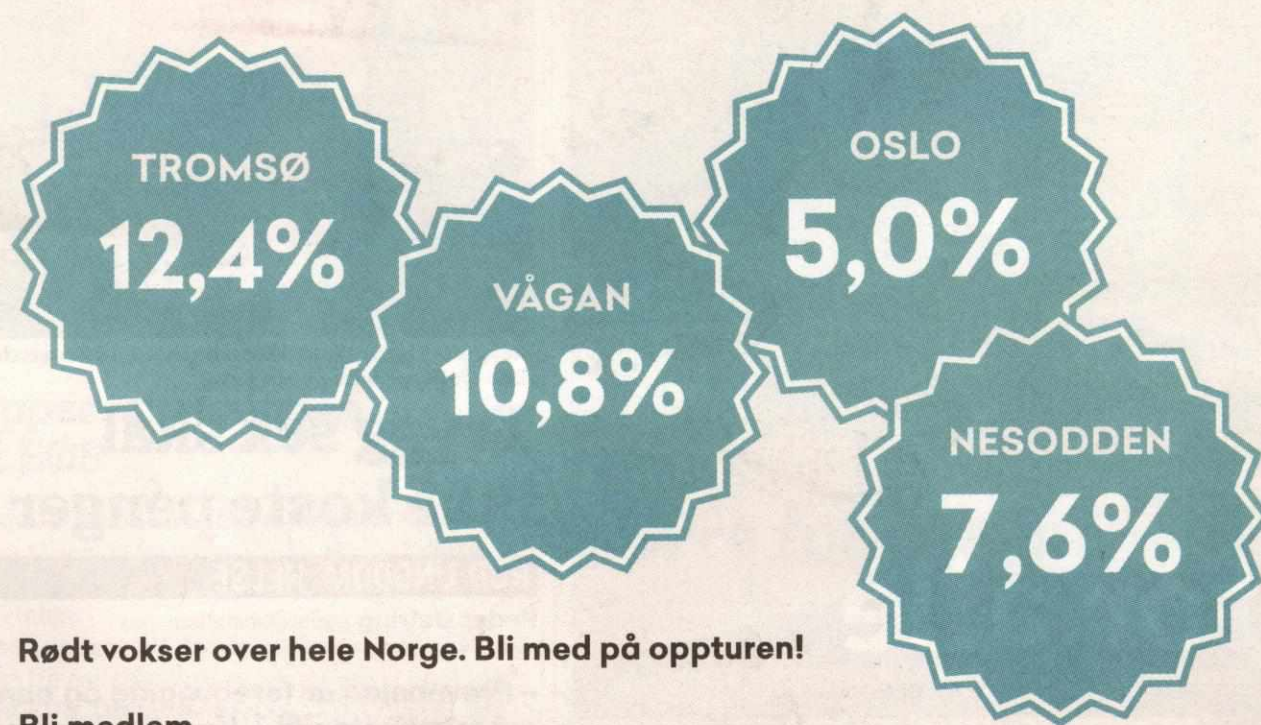
– Seksuell frigjøring handler om friheten til seksuell utfoldelse uten skyld og skam og uten problemene ubeskyttet sex kan føre til. Gratis og lett tilgjengelig prevensjon er en forutsetning for dette.

– Når vi sier gratis prevensjon mener vi ikke bare gratis kondomer eller 100 kroner avslag på p-piller, da mener vi gratis prevensjon. Enten det er snakk om kondomer, p-piller, p-stav eller p-sprøyte, sier Brekke.

– Gratis prevensjon vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt sett i sammenheng med alternativet, nemlig uønsket graviditet. Rød Ungdom mener retten til fri abort er en selvsagthet, men vi er likevel for tiltak som kan redusere uønsket graviditet. I bydel Grünerløkka i Oslo har det blitt satt i gang forsøk med gratis prevensjon til unge mellom 20 og 24 år for å få ned aborttallene. Da tilsvarende forsøk ble gjennomført i Tromsø og Hamar, ble aborttallene nærmest halvert.

– Ungdoms seksuelle helse handler ikke bare om prevensjon, det handler også om å vite at det finnes klinikker der vi kan få hjelp, gode svar, kunnskap og støtte, slik som Sex og Samfunn. Derfor jobber vi for bedre rammevilkår for de gratis helseklinikkene, utvida åpningstider og generelt større tilgang til helsetjenester for ungdom.

STEM PÅ EN UTFORDRER

Rødt vokser over hele Norge. Bli med på oppturen!

Bli medlem

Send sms «Rødt + navn og adresse» til 2434

Støtt Rødts valgkamp

Send SMS «Rødtgave til 2434» og gi 200 kroner.

STEM RØDT 14. SEPTEMBER

HVA SKJER?

14. september

VALGDAG

www.valg.no

19. - 20 september

KVINNER PÅ TVERS

Ingeniørenes Hus, Oslo.

www.kvinnerpatvers.no

9. oktober

FELLESFORBUNDETS LANDSMØTE

Oslo Kongressenter.

www.fellesforbundet.no

12. oktober

MATPRODUKSJON I HARDT VÆR

Wergeland, Litteraturhuset, Oslo.

www.utviklingsfondet.no

20. oktober

DAGSKURS OM KAPITALISME

LO i Oslo, Møllergata 24.

www.lo-oslo.no

13. - 15. november

RØD UNGDOMS FEMINISMEFESTIVAL

Oslo. www.rødungdom.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

Feminisme i medvind
ARBEIDSLIV I STORM

19. OG 20. SEPTEMBER
PÅ INGENIØRENE'S HUS, OSLO

PÅMELDING
www.nyttforbund.no/kpt15
Kvinner.pa.tvers@gmail.com
c/o Fagforbundet Oslo, tlf 23 06 46 60
Begge dager kroner 600,-. En dag kroner 300,-
Halv pris for ungdom under 26
og den som ikke har inntekt.

Kvinner på tvers

ANNONSE:

HVA VAR DET MED TRON ØGRIM?

Les Bo Brekkes levende skildring av Tron Øgrim. En hyperintelligent og allsidig kulturpersonlighet, fargerik og kompromissløs som levde et mangslungent liv i en begivenhetsrik epoke.

BO BREKKE
TRON ØGRIM
Det revolusjonære fyrverkeri

399,-

ASCHEHOUG

ANNONSE:

Fra Rødts analyseutvalg:
NORGE 2015 - VERDISKAPNING OG PRODUKSJON

ET HEFTE AV ANALYSEUTVALGET I RØDT
NORGE 2015
VERDISKAPNING OG PRODUKSJON

Kun 40,-

I dette heftet finner du tekster av Marie Sneve Martinussen, Stein Stugu, Halvor Langseth, Unni Kjærnes, Lars Gunnesdal og Fredrik V. Sand.

Økonom og velferdsforsker Henrik Herløv Lund og Enhedslisten-politiker Per Clausen forteller om erfaringer fra lignende prosesser i Danmark. Forord av Bjørnar Moxnes.

Kjøp heftet på MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord **Rødt + Navn og adresse** til 2434 eller se roedt.no/innmelding

fb.me/roedt

[@raudt](https://twitter.com/raudt)

Følg oss i sosiale medier for å **oppdage** mer om Rødt, få **svar** på det du lurte på og **dele** med vennene dine.

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt ★ Nytt

www.roedt.no